

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคคลในโลกนี้ถูกแบ่งออกเป็น 2 เพศคือชายและหญิง ตามบรรทัดฐานของสังคม เอกลักษณะทางเพศจัดว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนมีมาแต่กำเนิด บุคคลใดมีเอกลักษณะทางเพศใด ก็จะมีบทบาทที่ควรกระทำตามความเหมาะสมตามเพศของตน นั่นคือผู้มีเอกลักษณะทางเพศเป็นชาย จะมีบทบาทและพฤติกรรมแบบผู้ชาย เช่น เข้มแข็ง มีความพึงพอใจในเพศหญิง ผู้หญิงก็จะแสดงบทบาทและพฤติกรรมแบบผู้หญิง เช่น ชอบความสวยงาม สนใจเพศตรงข้าม แต่จะมีบางคนที่แสดง พฤติกรรมไม่สอดคล้องกับบทบาททางเพศที่ได้รับ โดยเฉพาะผู้ที่มีความพึงใจต่อคนเพศเดียวกัน หรือพึงพอใจต่อคนเพศเดียวกันหรือมีความพอใจที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศเฉพาะกับคนเพศเดียวกัน จะถูกเรียกว่าเป็นพวก “รักร่วมเพศ”

รักร่วมเพศ คือ การมีความสุขทางเพศกับบุคคลที่มีเพศเดียวกัน เรียกว่า Homosexuality ซึ่งมีทั้งระหว่างชายต่อชายด้วยกัน และระหว่างหญิงต่อหญิงด้วยกัน ซึ่งถ้าเป็นระหว่างหญิงต่อหญิงด้วยกันจะมีการเรียกเฉพาะว่า Lesbianism

โดยความเป็นจริงแล้ว การปฏิเสธหรือการยอมรับรักร่วมเพศขึ้นอยู่กับแต่ละยุคสมัย แต่ละสังคมและวัฒนธรรม ในสมัยอียิปต์ กรีกและโรมัน ไม่ถือว่ารักร่วมเพศเป็นเรื่องน่าอับอาย (จุมพต สาขสุนทร, 2526:60) ในบางเผ่าของอินเดียนแดง ถือว่ารักร่วมเพศหญิงเป็นเรื่องปกติ (มณีรัตน์ เพ็ญวุฒิราญ, 2530:23) และที่ญี่ปุ่นถือว่าเป็นสิ่งปกติ และปฏิบัติกันในหมู่ซามูไร (ทิศ โสติวัฒนตระกูล, 2526:1)

ในสังคมตะวันตก ที่นับถือศาสนาคริสต์ถือว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นความผิดและเป็นบาป(วิจูร์บ์ อึ้งประพันธ์, 2529:77) ซึ่งเป็นเรื่องน่าเสื่อมเสีย โดยเอาเป็นความผิดทางอาญาอย่าง

ร้ายแรง ผู้ประพฤติดังกล่าวถูกลงโทษโดยเผ่าทั้งเป็น ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 6 จักรพรรดิจัสติเนียน มีพระบรมราชโองการให้จัดทำประมวลกฎหมายของจักรวรรดิโรมัน ตอนหนึ่งกล่าวถึงโทษแห่งความผิดฐานประพฤติดังเป็นรักร่วมเพศและนับแต่นั้นมาภายใต้อิทธิพลของคริสตศาสนาและกฎหมายโรมัน ซึ่งมีผลต่อสำนักทางศีลธรรม กฎหมายและระบอบการเมือง การปกครอง ของยุโรปติดต่อกันมาเกือบสองพันปี ต่างมีบัญญัติลงโทษการมีเพศสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกันอย่างรุนแรงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (กิตติศักดิ์ ปรกติ, 2526 : 88) ในประเทศอังกฤษสมัยพระราชินีวิกตอเรีย ได้เคยมีกฎหมายห้ามมีการรักร่วมเพศ ระหว่างชายด้วยกันในที่สาธารณะ (Tayler, 1965 อ้างใน บงกชมาศ เอกเอี่ยม, 2532:1)

การยอมรับในพฤติกรรมรักร่วมเพศมีมากขึ้น ในปีค.ศ.1973 สมาคมจิตแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกาได้บอกยกเลิกการถือว่ารักร่วมเพศ เป็นความเจ็บไข้ได้ป่วยการจิตใจอย่างหนึ่ง (Jersild, Brook and Brook อ้างในประนอม สโรชมาน, 2524:177) และในสหรัฐอเมริกาเองจึงมีผู้สนับสนุนให้มีกฎหมายยอมรับการเป็นรักร่วมเพศ ระหว่างผู้ใหญ่สองคนที่ยินยอมต่อกัน ยกเลิกการไล่คนงานของรัฐเพราะการเป็นคนรักร่วมเพศ นอกเสียจากว่าสามารถพิสูจน์ได้ว่าการเป็นรักร่วมเพศของเขาทำให้เกิดความเสียหายต่องาน (Coleman and Broen อ้างในประนอม สโรชมาน, 2524:177) แต่อย่างไรก็ดีในสหรัฐอเมริกาบางรัฐยังไม่ยอมรับการสมรสระหว่างคนรักร่วมเพศ แม้แต่ชายหรือหญิงที่ได้รับการผ่าตัดแปลงเพศแล้ว กฎหมายก็ยังไม่ยอมรับ (จุมพต สาขสุนทร, 2526:62)

ปัจจุบันสังคมได้มีการยอมรับในเรื่องของชาวรักร่วมเพศ และชายแปลงเพศมากขึ้นจนถึงขั้นยอมรับให้มีการแต่งงานกันได้ในบางประเทศ เช่น บราซิลได้มีการออกกฎหมายยินยอมให้ชาวรักร่วมเพศสามารถแต่งงานกันได้ และมีสิทธิในทรัพย์สิน ตลอดจนมรดกของฝ่ายตรงข้าม เช่นเดียวกับคู่สามีภรรยาทั่วไป ในขณะที่ประเทศอังกฤษก็ได้มีการเรียกร้องให้ออกกฎหมายที่จะให้คู่รักร่วมเพศที่อยู่กินกันมีสิทธิเท่าเทียมกับคู่สมรสทั่วไป

สำหรับในประเทศไทยเองก็ได้ปรากฏหลักฐานในเรื่องรักร่วมเพศจากภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีทั้งภาพของรักร่วมเพศ ระหว่างหญิงด้วยกันเอง และรักร่วม

เพศระหว่างชายด้วยกัน (ประนอม สโรชมาน, 2524:164) ในพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ รัชกาลที่ 3 ได้กล่าวถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศของกรมหลวงรักษัรณแรศ เสนาบดีผู้ใหญ่ ไว้อย่างชัดเจนว่าท่านผู้นี้เป็นรักสองเพศ แต่นิยมผู้ชายมากกว่า เพราะไม่ยุ่งเกี่ยวกับภรรยาเลขนับตั้งแต่คลอดลูกกับนายละครซึ่งเป็นชาย ผนวกกับการติดสินบนกษัตริษเชษฐาจึงถูกประหารชีวิตในที่สุด (ถิรนนท์ อนุวัช และ อนุสรณ์ บุญชิต, 2529:41)

อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่ารักร่วมเพศในประเทศไทยจะได้รับการยอมรับเนื่องจากมีหลักฐานทางศาสนาว่าได้ปฏิเสธผู้มีความประพฤติแบบรักร่วมเพศไว้ในพระไตรปิฎกว่า เป็นบุคคลห้ามบวช และพฤติกรรมรักร่วมเพศในประวัติศาสตร์ไทยถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมที่น่ารังเกียจ อัปยศ และเสื่อมเสีย ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคมและกฎหมายอันได้แก่ กฎมณเฑียรบาลซึ่งบัญญัติไว้ในกฎหมายตราสามดวงในสมัยรัชกาลที่ 1 (กรมศิลปากร, 2512:58) และในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการออกกฎหมายที่กล่าวพาดพิงถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศว่า มีโทษทั้งจำทั้งปรับ แต่ในปี พ.ศ. 2499 กฎหมายนี้ได้ถูกเลิกไป (กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127) และในปัจจุบันนี้ถือว่าการกระทำแบบรักร่วมเพศไม่ผิดกฎหมาย ครอบคลุมที่ไม่ได้กระทำต่อหน้าธารกำนัล หรือใช้กำลังบังคับข่มขืนผู้อื่น (กิตติศักดิ์ ปรกติ, 2526:97-149)

ในสังคมไทยปัจจุบัน จะพบว่าชายผู้มีพฤติกรรมการแสดงออกที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้รักร่วมเพศมีมากขึ้น ถึงแม้กลุ่มผู้รักร่วมเพศจะยังไม่ได้รับการยอมรับทางกฎหมาย และยังถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม บุคคลที่เป็นรักร่วมเพศจะถูกสังคมมองในลักษณะของความผิดปกติ ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามความคาดหวังของสังคม จึงทำให้มีการแบ่งลักษณะของชายรักร่วมเพศออกเป็น 2 ลักษณะ คือ มีทั้งที่สังเกตเห็นได้และไม่สามารถสังเกตเห็นได้ กลุ่มที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้มักจะเป็นกลุ่มที่ไม่ต้องระวังในการปฏิบัติตัวต่อกลุ่มสังคมส่วนใหญ่ เนื่องจากไม่มีความแตกต่างที่แสดงออกให้คนภายนอกเห็น ก็จะไม่เกิดปฏิกิริยาต่อต้านจากสังคม ส่วนกลุ่มที่สังเกตเห็นได้ง่าย มักจะเป็นพวกที่ชอบทำตัว กระฉุกกระดิง กิริยาท่าทางคล้ายผู้หญิง หรือเป็นพวกที่แต่งตัวเป็นผู้หญิงเลย ก็อาจจะทำให้ได้รับปฏิกิริยาต่อต้านจากสังคมบ้าง

กลุ่มชายรักร่วมเพศที่ชอบแต่งตัวเป็นผู้หญิงจะมี 2 พวก คือ Transvestite และ Transsexualism ซึ่งจะต่างกันตรงที่ว่า Transvestite เป็น กลุ่มชายรักร่วมเพศที่มีความรู้สึกว่าการแต่งกายให้เหมือนผู้หญิง เป็นการสนองความต้องการของตัวเองบางส่วน แต่ในส่วนตัวของจิตใจยังสามารถใช้วิวัฒนาการเพศหาความสุขได้ ซึ่งจะคล้ายกับไฮโปเซ็กซ์ชวล คือพวกไฮโปเซ็กซ์ชวลไม่จำเป็นต้องแต่งตัวเป็นผู้หญิง แต่ก็สามารถใช้วิวัฒนาการหาความสุขทางเพศได้คืออยู่แล้ว ส่วน Transsexualism นั้นไม่สามารถจะเอาวิวัฒนาการหาความรู้สึกทางเพศได้เลย (นพ. อรรถพร เกรียงศักดิ์พิชิต อ้างใน นพ. ชุมศักดิ์ พฤษกาพงษ์, 2530:17)

กลุ่มชายรักร่วมเพศทั้ง 2 กลุ่มเมื่อมองภายนอกจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าคนไหนจัดอยู่ในกลุ่มไหน เพราะจะมีลักษณะคล้ายกันคือมักจะชอบแต่งตัวเป็นผู้หญิงเหมือนกัน แต่กลุ่ม Transsexualism จะชัดเจนกว่า เพราะจะเป็นกลุ่มที่ใช้ฮอร์โมนเพศหญิงช่วยให้ตัวเองมีหน้าอก สะโพกผาย ผิวพรรณอ่อนนุ่มเปล่งปลั่งคล้ายผู้หญิง และในบางรายจะช่วยให้มีขน มีหนวดคิ้วลดลงด้วย โดยปกติแล้วในสังคมทั่วไปมักจะเรียกคนที่มีลักษณะกระดุงกระด้าง ชอบแต่งกายเลียนแบบผู้หญิงว่า กะเทย ซึ่งจะรวมทั้งกลุ่มที่เป็น Transvestite และ Transsexual แต่สำหรับการศึกษาคั้งนี้จะเจาะจงเฉพาะ กะเทยที่เป็นกลุ่ม Transsexual

พฤติกรรมรักร่วมเพศที่ผู้ศึกษาต้องการจะทำการศึกษานี้ เป็นพฤติกรรมชายรักร่วมเพศที่ปรากฏในบุคคลที่คิดว่าตนเองนั้นเกิดมาเป็นผู้หญิงในร่างของผู้ชาย และมีความพร้อมทั้งด้านจิตใจและปัจจัยทางการเงินจึงได้ตัดสินใจเข้ารับการผ่าตัดแปลงเพศ ซึ่งพฤติกรรมความเป็นรักร่วมเพศดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคม เนื่องจากทุกวันนี้พฤติกรรมรักร่วมเพศในชายเป็นที่พบเห็นได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะพฤติกรรมชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศแล้ว ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าในกระบวนการที่นำไปสู่การบ่งชี้ลักษณะการนิยามความหมายและการยอมรับตนเองของชายรักร่วมเพศ ภาวะเงื่อนไขทางสังคม และประสบการณ์สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยตัวตนถึงขั้นตัดสินใจแปลงเพศมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อการให้ความสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ดังนั้นในการศึกษาประวัติชีวิตของชายแปลงเพศนี้ จะศึกษาให้ทราบว่าในสังคมทั่วไปชายแปลงเพศจะดำรงชีวิตอยู่อย่างไร ปรับตัวเองเพื่ออยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมให้ปกติสุขได้

อย่างไร มีสาเหตุอะไรที่ทำให้เกิดความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเพศของตัวเอง และคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน คนใกล้ชิดครอบครัวมีอิทธิพลอย่างไร ต่อชายแปลงเพศกันบ้าง

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาว่าในกระบวนการที่นำไปสู่การบ่งชี้ลักษณะทางเพศ การนิยามความหมาย และการยอมรับตนเอง มีภาวะเงื่อนไขทางสังคมและประสบการณ์สำคัญใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยตัว จนถึงขั้นตัดสินใจแปลงเพศ
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการดำเนินชีวิต และการปรับตัวของชายแปลงเพศในสังคมทั้งในโลกของพวกเขาเองและโลกของคนทั่วไป

สมมติฐานในการศึกษา

1. การปฏิสังสรรค์และความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างชายผู้รักร่วมเพศด้วยกัน ทำให้เกิดวัฒนธรรมย่อยซึ่งมีผลต่อการเปิดเผยตัวและแปลงเพศของกลุ่มชายรักร่วมเพศ
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยตัวและแปลงเพศ คือ
 - 2.1 การยอมรับของสังคม
 - 2.2 การถูกประหัตประหารจากคนรอบข้าง
 - 2.3 การให้ความหมายในเรื่องความสัมพันธ์ ชายและหญิง ชายและชาย
 - 2.4 โลกทัศน์เรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง ชายและหญิง ชายและชาย

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับชายรักร่วมเพศที่แปลงเพศแล้วนี้ เป็นการศึกษาแบบกรณีศึกษา โดยผู้ศึกษาได้เลือกใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการแสดงออกเป็นบทบาทของเพศหญิงตลอดเวลา จนถึงขั้นแปลงเพศเพื่อให้มีความคล้ายลักษณะของเพศหญิงให้มากที่สุด โดยเลือกประชากร

ที่ศึกษาให้มีลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาตรีและทำงานอาชีพปกติ (เช่น พนักงานบริษัท)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาข้อมูลในระดับบุคคล โดยเน้นเรื่องการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของชาวยุโรปที่แปลงเพศแล้ว ภายใต้เงื่อนไขของสังคม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงอิทธิพลทางสังคมที่มีผลต่อการมองตัวเองและรับรู้ภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองในสายตาของชาวยุโรปร่วมเพศเอง ซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการศึกษานี้คือ

1. การศึกษาในลักษณะของกระบวนการ จะช่วยให้เข้าใจถึงพัฒนาการของการนิยามพฤติกรรม การให้ความหมาย การยอมรับความหมาย จนถึงขั้นผูกพันกับเอกลักษณ์นั้น
2. ผลการศึกษาช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มชาวยุโรปที่แปลงเพศแล้ว ซึ่งภายในกลุ่มจะมีวิถีชีวิต ค่านิยม และความคิควมเชื่อ ตลอดจนสัญลักษณ์ทางภาษาที่แตกต่างจากสังคมทั่วไป ซึ่งวัฒนธรรมย่อยเหล่านี้น่าจะมีผลต่อการปรับตัวของชาวยุโรปที่แปลงเพศแล้ว และสนับสนุนการธำรงเอกลักษณ์ของชาวยุโรปที่แปลงเพศด้วย